

Kompashuset ApS, Klavs Nebs Vej 25, 2830 Virum
Tlf. 45 83 92 83, ka@kompashuset.dk

DU SKAL VÆLGE, HVILKEN POLITIKER DU VIL VÆRE!

*En fortælling om at vælge, hvilken rolle man vil have som politiker.
Drivkraften ligger i at være konstruktiv og respektfuld i sin tilgang og
tage sin del af slæbet*

*Kirstine Andersen: I demokratiets tjeneste. Fortællinger om
kommunalpolitikeres drivkraft. Akademisk forlag. 2007*

Facetter i min drivkraft

For mig er der flere facetter i drivkraften: den sociale indignation, den politiske, ideologiske nerve og det lokale og nære. Jeg bevæger mig hele tiden mellem de tre ting.

Jeg har stået i spidsen for vores partigruppe i byrådet i 20 år og er hele tiden gået efter at finde nye fællesnævner med de andre grupper. Det, som kendetegner en kommune, når det fungerer, er, at man kan finde ud af, hvor det fælles gods er.

Det gælder også, selvom jeg er i mindretal. Jeg vil ikke sidde og være imod konstant.

Sig ja!

Da jeg startede, fandt jeg hurtigt ud af, at det er meget let at finde argumenter for at være imod noget. Det er noget af det nemmeste i verden. Men man skal passe på med det der kontrol-gen.

Jeg er en ja-siger. En ja-socialist. Det at sige ja til noget, det involverer én på en anden måde. Så siger jeg: 'Nu er det de lokale forhold, der tæller, og så låser jeg min ideologibog ned i skabet. I skal ikke tro, at jeg har glemt den. Men lige nu er der et nyt lokalt rum, vi vil forsøge at skabe.' Så arbejder man sammen på kryds og tværs for at finde nye fællesnævner – også med ens politiske modpol.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg er socialist i min inderste, grimme sjæl, men jeg skal også være med til at få den her kommune til at

fungere med de forskellige politiske strømninger, der er. Jeg vil deltage på lige fod og acceptere de andre på lige fod.

Der er tre slags politikere

Jeg besluttede meget tidligt at placere mig i gruppen af dem, som får tingene til at ske. Ellers havde jeg heller ikke gidet bruge al den tid. Man må gøre op med sig selv, hvor man vil placere sig. Hvilken rolle man vil have som politiker.

Der er tre slags politikere:

Dem, som konstant forsøger at finde ting, der går galt eller kan gå galt. Dem kalder jeg controllere.

Dem, som undrer sig over, at tingene sker. 'Hov, hvad fanden skete der her? Var der nogen, der traf beslutninger, mens jeg var væk?'

Endelig er der de politikere, som får tingene til at ske.

De mennesker, som konstant forsøger at finde de ting, der er gået galt, bliver sat ud på sidelinjen. På et tidspunkt bliver de sat ud på bænken, og til sidst er de ikke engang på bænken – så er de oppe blandt tilskuerne. Så er de derude og undrer sig over, at tingene sker.

Det gælder om at tage et bevidst valg, om hvilken politiker du vil være, og selv gøre en indsats for at vise, at du vil være med til at tage ansvar. Ikke være en medløber, men en konstruktiv modstander.

For mig er drivkraften som sagt at være med til at skabe noget – og ikke at være sådan én, der kontrollerer. Jeg siger tit: 'Nu vil jeg kun høre fem argumenter for, at noget kan lykkes. Jeg vil ikke høre nogen argumenter for, at det ikke kan lykkes. Vi skal også nok tale om alt det, der kan gå galt, men lad os ramme fællesnævnerne ind, så vi kan se, om vi kan komme videre ad en fælles vej.'

At tage slæbet

Det har meget at gøre med, om man på sit fagpolitiske felt går ind og viser, at man er med til at tage slæbet, og ikke bare stiller spørgsmål, hvor svarene er givet på forhånd. Det er jo ikke så svært. Det er jo en øvelse, vi har lært, fra vi var små og skulle have lommepenge.

Jeg er inderlig modstander af bilisme og flere parkeringspladser, men hovedparten af den danske befolkning er afhængige af deres bil. Derfor må jeg vise en accept af, at det er sådan. Så er jeg med til at tage det politiske slæb.

Når man er med til at tage slæbet, så ved man godt, at der er ting, der bliver besværlige og går galt, og så må man med åbent ansigt sige: 'Yes, jeg har været med til det.' Hvis man ikke laver noget, laver man ikke fejl. Man må acceptere, at det ikke er så ligetil at drive sådan en kæmpemæssig virksomhed, som har en bestyrelse, der helst vil gå i hver sin retning.

Der er ikke noget nemmere end at stille sig over i hjørnet og løfte fanen så højt, at man ikke kan nå jorden. Vi havde én, vi kaldte Fætter Fup, fordi han aldrig nogensinde havde hår på brystet til at fortælle borgerne, når tingene ikke kunne lade sig gøre.

Kan kende sine lus på travet

De gode politikere kan man kende på, at de har en politisk ro over sig. Man kan kende sine lus på travet. De er rundet af ønsket om at være der for fællesskabet og ikke kun én gruppe mennesker. Det kan godt være, at man har sit hjerte hos bestemte, men man må bestemme sig for, om man er tillidsmand for en lille gruppe eller valgt af borgerne bredt set. Brugerbestyrelser er ved at hænge mig ud af halsen. En social eller erhvervsmæssig indignation lægger op til det langt bredere perspektiv.

Der findes jo hæderlige mennesker til både højre og venstre, og man spotter hurtigt, hvem der bestræber sig på at være hele politiske mennesker. Det er dem, man kan lave politik med. Vi har heldigvis ikke så mange, der forfølger magten, og for hvem politikken er underordnet.

Er man til at stole på?

De første fire år går der meget tid med, at folk skal vænne sig til, hvad man er for én. Er man til at stole på? Kan man noget? Vil man noget? Tager man initiativet? Er man med til at lave damage control? Er man med til at tage de svære beslutninger? Det gælder

om at vise, hvordan man vil arbejde politisk – det politiske håndværk, man gerne vil stå for.

De andre kan se, at den vej, man går, ikke afhænger af, hvem man er sammen med, men at man er loyal og troværdig. Det gælder om at vise, hvilken retning man vil gå, og så være tro mod den kurs.

Du kommer ikke længere, end dine politiske kolleger har tillid til dig. Det vil sige, at de skal føle sig trygge ved, hvad du gør. Det samme skal embedsmændene. Det er nemt at sætte sin troværdighed over styr, hvis man pludselig bliver så opsat på indflydelse, at man kan finde på at være illoyal over for gamle aftaler. Ligesom det ikke kan nytte noget, at vi render rundt og snakker med en tillidsmand direkte eller går direkte til en medarbejder om en sag.

Høstmaskiner og hastighedsdæmpere

Da vi lavede nogle hastighedsdæmpende foranstaltninger i en bydel, kommer der en bonderøv hen til mig – en ordentlig, hæderlig venstremand i ordets bedste betydning – og siger: 'Det hænger ikke sammen. Vi kan ikke få vores mejetærskere og høstmaskiner igennem.' Det kunne jeg da godt forstå. Det kan jo ikke nytte noget, at han og de andre bønder skal have ødelagt deres arbejde på den måde.

Embedsmændene skulle jo have trafikløsninger, færdselssikkerhed og økonomi til at hænge sammen, så det var ved at ende med, at bønderne skulle køre en omvej på 20 km. Så fik jeg skabt et flertal for, at maskinerne kunne komme igennem, og så måtte vi finde på noget andet til trafiksikkerheden. Der vil altid være noget i en vægtskål, der vejer for, og noget, der vejer imod. Det er den der afvejning af hensyn og synspunkter hele tiden.

Vi skal som politikere være i stand til at se hinanden i øjnene og sige: 'Der må vi finde en fælles løsning.' Det giver jo også kredit til senere. Når jeg så havde brug for venstrebondens støtte senere, så var han der. Så skal man bare lade være at forlange noget, man ved, at man ikke kan få.

Der er en masse dilemmaer

På miljøområdet står vi over for utrolig stærke interesser på begge sider, når vi for eksempel skal tage stilling til udvidelse af en svinefarm. Vi er i et felt af modsatrettede interesser mellem landbrugets behov for at være et erhverv i drift – og hensynet til naturen. Det er et godt eksempel på, at det ikke er teknokrati. Det er politik. Det er et uløseligt dilemma, som en kommune er sat til at løse.

Eller vindkraften, som vi jo alle sammen kan gå ind for, men der er da ingen, der vil have vindmøllerne liggende i deres baghave. Den abstrakte, ideologiske interesse i at støtte vindkraft afvejet over for en lokal gruppe, der virkelig mobiliserer sig.

Hvornår har du det godt nok med et beslutningsgrundlag? Hvornår ved du nok? Hvornår ved du, om de forudsætninger, du traf beslutningen ud fra, er til stede? Ofte ved du det ikke, før børneinstitutionen eller cykelstien ligger der. Måske betyder cykelstien, at det bliver sværere for familier at sætte deres børn af ved den daginstitution, der også ligger der. Der er en masse dilemmaer. Der er ikke noget, der er så godt, uden at det også er skidt for noget andet.

Hvis du åbent anerkender, at de dilemmaer er til stede, bliver det en del af din arbejdsmetode at vide, at vi forvalter dilemmaer. Det er det, vi er her for. Den viden og afklaring giver dig ofte indflydelse. Vi balancerer tit på en knivsæg, hvor det kan gå til begge sider. Når det bevæger sig til den rigtige side, skaber det en utrolig energi og drivkraft.

Turde være sig selv

Hvis jeg inderst inde ved, hvad der er den rigtige beslutning, men ikke tør træffe den, fordi den er upopulær og vil give mig modvind, så har jeg solgt mig selv. Jeg må hele tiden forholde mig til mig selv og kunne se mig selv i øjnene. Især når jeg vil noget, der ikke er populært.

Det betyder ikke, at jeg kan få min vilje i alting. Jeg er med i budgetforlig, hvor vi giver penge til noget, jeg synes er tåbeligt, men det er jo også en del af demokratiet. Det er også en del af demokratiet, at jeg må leve med en regering, der mener noget andet end mig. Det er et grundvilkår i demokratiet.

Man skal turde være sig selv – tale fra sit eget sted – og hverken fra folkestemningens sted eller fra systemets sted. Det kan godt være, at jeg er enig med systemet, men så er det, fordi jeg ved, hvad der er foregået, og kan stå inde for det.

Enten giver jeg kaffe, eller også gør du!

Hvis borgere giver mig et møgfald på mail, så har jeg ringet dem op og sagt; 'Enten giver jeg kaffe. Eller også gør du! Det er okay at være uenige, men denne her måde kan vi ikke diskutere på.' Det at se folk i øjnene er noget helt andet end at sidde og skrive en mail. Det er så nemt. Det, vi nogle gange får smidt i hovedet, vil ingen normale mennesker stå og sige direkte til hinanden. Jeg vil gerne vise borgerne, at politikerne også er mennesker. Hvis de skyder med kalashnikov – så siger jeg fra.

Når jeg synes, der skal stå vindmøller der, så er det ikke for at genere jer. Det er for at tage vores del af slæbet miljømæssigt. Når vi mener, at vi skal have fælles ledelse i børnehaverne, er det ikke for at genere jer eller børnene. Vi mener, at det er den rigtige vej at gå, og tror, at det kan styrke det faglige miljø omkring det pædagogiske arbejde. Vi er parat til at se på, om der er nogen uhensigtsmæssigheder, og så må vi løse det.

De eneste gange, jeg ikke er bøjelig, er, hvis folk beklikker min hæderlighed. Når folk angriber ens person og motiver. Eller antyder, at politikere er en særlig afart af menneskeheden, som er lidt smådumme og uduelige. Det kan man jo ikke håndtere politisk. Det kan være veluddannede borgere, som har job, hvor de er vant til at håndtere paradokser, konflikter og forandringer. Så snart de er hjemme på parcelhusvejen, kan de gå fuldstændig i sort. Det undrer mig, at de ikke kan opføre sig ordentligt. Jeg har ikke noget imod skældud, men jeg kan ikke have, når de beklikker min integritet.

Uenige politisk, men gode kolleger

Da jeg startede i politik, spurgte min kone: 'Hvor mange medlemmer er der hos fjenden? Det var Venstre, Konservative og de andre borgerlige, hun tænkte på. Pludselig erfarede hun, at de ikke var mine fjender. De var mine kolleger. Det var en stor overraskelse for hende, at jeg havde en fin relation til politikerne fra de andre partier.

Vi har et fællesskab om politik, og det fællesskab er til tider stærkere end de uenigheder og forskelligheder, der også karakteriserer os. Der er en accept af, at vi skal vise os selv og omgivelserne, at vi har forskellige holdninger til tingene – især når offentligheden er til stede. Ofte står vi jo og siger til hinanden, at vi er så uenige.

Jeg ved godt, hvad tossen ovre i Venstre mener, og det skal han have lov til at sige, selvom jeg er rygende uenig med ham. Derfor kan han jo godt være et ordentligt menneske. Når folk er hæderlige mennesker, skal vi kunne drikke en kop kaffe og hygge os sammen bagefter.

En ramme, hvor vi kan være rygende uenige

Det ligger i det politiske arbejdes væsen, at man adskiller det personlige og det politiske. Det vil sige, at vi har en ramme, hvor vi kan være rygende uenige, men reglerne er, at det er politisk – ikke personligt – vi skyder på hinanden. Det ligger som en grundregel, som vi kender og spiller efter. Det er jo egentlig fantastisk, at man kan tage en ilter diskussion, hvor man clasher og går til hinanden, men er gode venner bagefter. Det er skægt.

Nogle gange er der noget, der ødelægger den gode stemning, og der er politisk kaos, men så må man se at få orden i den politiske logistik. Så må man arbejde på at få det på plads. Det gælder både politikernes personlighed og deres politik.

Der er stor forskel på de politiske virkemidler, om man er en del af flertallet eller ej. Men generel respekt for hinandens synspunkter skal der være. Hvis der bliver stukket knive i ryggen på mig, så kan jeg ikke være med.

Der er nogle, der mere eller mindre læser op af partibogen, når de kommer ind i kommunalpolitik. Det holder de hurtigt op med. Der er ikke plads til så store ideologiske sværds slag, for de ældre skal passes, skolen skal åbne, og i musikskolen skal de have nogle horn at trutte i.

Spilleets regler

For at holde energien skal man grundlæggende være indstillet på spilleets regler. Når der sidder nogen på et andet niveau og træffer

beslutninger, der vedrører ens eget niveau, så må man træde ind i det og optimere i forhold til den position, man har, uanset om man er enig eller ej. Vi skal acceptere det bræt, vi har at spille på, og spillets regler.

Udgangspunktet er det, politikerne på Christiansborg har besluttet, og det nytter ikke, at vi som kommunalpolitikere bliver frustrerede over det, vi ikke kan ændre på.

Det er også dræbende for embedsapparatet, hvis vi som kommunalpolitikere siger: 'Det er noget, der er besluttet på Christiansborg', og ikke tager det på os som en opgave, hvordan vi vil bruge de rammer her hos os. Det er også dræbende for borgerne, hvis vi hele tiden fralægger os ansvaret, for der er jo stadigvæk mange ting, vi kan.

Politik er hele livet

Jeg siger altid: 'Sørg for at blive en del af de lokale sammenhænge.' Men det er også hårdt, for uanset hvor du befinder dig inden for kommunegrænsen, så bliver du hele tiden stillet til regnskab. Men glæderne overgår langt, langt, langt problemerne.

Det griber om sig. Man bygger lag på lag, og alligevel har min drivkraft været de der tre ting: den sociale indignation, det lokale og det ideologiske. Hele tiden finde nye fællesnævner for udviklingen af kommunen.

Jeg har fået fire børn, mens jeg sad i byrådet, så det kræver et engagement at tro på, at byrådsarbejdet er nødvendigt. Ens familie må lære at leve med det, hvis man vil leve et politisk liv. Det er et kæmpearbejde.

Politik er livet. Politik er hele livet. Politik er en livsform.